

Ogenj na ognjišču je pojema! vednobolj, Tema je postajala po koči. Čulo se je samo enakomerno dihanje spečih drvarjev in tlenje isker na ognjišču. Inja je strmela v črno temo in je mislil na dom. Bog ve, ali je prišel po srečo k drvarjem? Ali po nesrečo? Doma je bila svetla sreča. Bog ve, ali bo tudi tukaj sreča v koči? . . . In mislil je Inja in mislil. Trepalnice so mu postajale vedno težje. Komaj je še gledal. Pokrižal se je nato in je potegnil odejo čez glavo. Nato je pa zaspal, kakor bi trenil . . . Prva noč. (Dalje.)

ČUDEN ZDRAVNIK.

Spisal Julij Slapšák.

III.

Ro se je Stanko prebudil, je že tekala veverka po hiši ter se skakáje igrala. »Oh, ujemite živalco in dajte jo meni semkaj na posteljo!« je zaprosil Stanko. In so res šli mati, da bi ujeli veverko in mu jo dali na posteljo. Toda veverka je venomer cvrčala svoj »čr-čr!« in »ce-ce!« — ujeti se pa ni dala. In skakala in norela je, da je bila porednice polna hiša. Ko se je pa vrtoglavka naposled naveličala svoje igre, je skočila na klopco nasproti Stankovi postelji in vsa upehana ondi obsedela. So pa prestavili mati klopco z veverko vred bliže Stanku.

Nič se ni bala veverka Stanka. Za nekaj časa mu je jela cvrčati: čr-čr! ce-ce! In momljala in zgíbala je z gíbko bradico svojo ter premetavala krepka šopa na dolgih uhljih zdaj naprej, zdaj nazaj. In kadar se ji je zazdelo, se je prekucnila na klopci, pa odskočila zdaj sem, zdaj tja, sunkoma, kakor žoga.

»Hola-hoj! Da bi mi le nikdar ne ušla veverka! Da bi mi le ostala vedno pri hiši!« je vzklikaval Stanko. In je ogovarjal veverko, jo izpraševal, odkod je prišla, in če mu ne bo izginila nekega lepega dne. In če bo ostala pri hiši vsaj, dokler on ne okreva popolnoma.

»Hola-hoj! Ostani pri nas, ljuba veverka in ne hodi proč!« je milo prosil Stanko. In glejte, kakor bi se zavedala veverka imenitne svoje naloge na bolnikovem domu, v tistem hipu je obstala živa veverka na svojem mestu, se vzravnala, pa privzdignila svojo drobno tačico ter potegnila podolgoma in počez črto na klopci. Takó je menda veverka podpisala ali vsaj podkrižala prijateljstvo z bolnim Stankom, dokler ne okreva popolnoma . . . Poln hvaležnosti je tedaj dvignil Stanko roko ter prvič pobožal ljubko živalco. Bil je trdno prepričan, da mu je sam ljubi Bogec poslal to živahno stvarco za prijetno družčino in kratek

čas. Zlasti še, ko bi morali vendar tudi mati na polje in bi pustili njega samega doma. Pobožal je torej Stanko veverko, nato pa, pozabivši na svojo bolezen, zakrilil z rokami ter viknil veselo, kakor je slišal veverko: »Čr-čr! Ce-ce!« In veverka se je jela iznova prekucavati, skakati po dveh, po štirih, loviti se za rep . . . kakor da dela predstave. Stanko in mama sta se smejala na vsa usta in prav od srca . . .

»Mama, kaj bo pa jedla veverka?« vpraša za nekaj časa Stanko.

Začeli so mati ugibati, kaj bi ji prinesli. So pa šli, vzeli kosček sladkorja pa ga dali veverki — a ni ga hotela jesti. Potisnili so ji drug kosček v gobček — pa ga tudi ni marala. V vodo so pomočili sladkorček, pobožali veverko ter ga ji potisnili med zobke, a kar izbrusila ga je nevšečnica. Stanko se je ustrašil. »Nič ne bo, izpustiti bo treba veverko. In spet bom sam, ko odidejo drugi na polje!« je rekel žalostno. Mati so pa mislili samiprisebi: »Lakote ne sme poginiti veverka; kdo bo pa potem delal družino Stanku in kratek čas bolnemu sinku? Nič! Ne izpustim je, nekaj mora jesti!« In niso odjenjali, ampak šli, stajali sladkorček v vodi, potlej pa mladi veverki, ki še ni znala jesti, namažali jeziček s sladko vodico. Še malo se je branila. Ko je pa okusila kapljico sladke vodice, se je začela oblizavati, nato je pa kar sama vzela kosček belega sladkorja materi iz roke in ga škrtaje pohrustala. Poslej je uživala tudi druge jedi, ki so jih ji ponudili. Za žejo je pa srebala sladko vodico ali pa žlico in pol gorkega mleka.

Stanko je tedaj veselo vzkliknil: »Mama, bo, bo! Hola-ho, za družino mi bo, za kratek čas, ta naša veverka.« In ponudil ji je tudi sam kosček sladkorja. Veverka je zamomljala z gobčkom, zaigbala z brkicami, pa vzela Stanku iz roke sladkorček. In držeč ga v krempljicah ga je hrustala, da je bilo veselje. In kadar se je naužila dobrih in sladkih reči, si je obrisala brkice, zacvrčala in poskočila in hop-hop-hopsala! Vsa hiša je bila zopet polna te lahkonože, poskočne živalce, in vse kote je pretaknila in obletala vse prostore. Naposled pa, ko je bila že utrujena, nič drugega ni reklo, kakor frk! smuk! — in obsedela je na Stankovem vzglavju. Pa le za hip. In zopet: Čr-čr! Šček-šček! Ce-ce-ce-ce! Trrr-rr-r! . . . pa je bila zopet na peči, na omari, na skrinji, na stolu . . . povsod! Ho, to je bil dirindaj, to je švigalo semintja, se metalo, prekucavalo, cvrčalo, ha-ha-ha! . . .

Pa vprašajo mama: »Stanko, kje bo pa ležala veverka? Še posteljco ji moramo preskrbeti.«

»Oh mama,« je vzkliknil Stanko, »kar k meni jo boste dali, pri meni v postelji naj spi.«

»Tega pa ne, te uprasne do krvavega,« so odgovorili mati ter šli in prinesli lesen zabojček brez pokrova.

»Kaj pa boste s to škatlo?« je vprašal Stanko.

»Kaj? — Veverka bo spala v nji,« so pripomnili mati, vzeli kladivo v roke ter pribili zabojček na steno, za dva komolca in pol nad Stankovo posteljo.

Veverka se je brž privadila svoji hišici na steni. A zdaj je bil šele pravi dirindaj in rompom-pom! Na začaranem Kleku ni moglo švi-gati nikoli manj gor-dol, sem-tja, na vse strani... Ko se je veverka naposled vendarle naveličala noretí, je sedla na rob svoje hišice na steni ter cvrčala, da je šlo kar skozi ušesa. Šele zvečer je utihnila. A preden je legle spat, je še enkrat pogledala po sobi in še enkrat zacvrčala proti Stanku. Menda mu je voščila »lahko noč« in sladko spanje. A ko se je drugo jutro prebudila, je pokukala iz zaboječka. Stanko še ni bil zbujen. Pa se je zopet skrila veverka v svoji posteljci. Ko pa je vdrugič pogledala iz zaboječka in videla, da Stanko uže gleda, mu je pa brž zacvrčala: Čr-čr! Ce-ce! Šček-šček!« In zdelo se je srečnemu dečku, kaj zdelo — čisto vedel je, da mu kliče ljuba živalca: »Dobro jutro, dobro jutro!« ... Odzdravil ji je in vzkliknil veselo: »O ti igračica, ti!«

Bila je res živa igračica, ta mlada veverka.

IV.

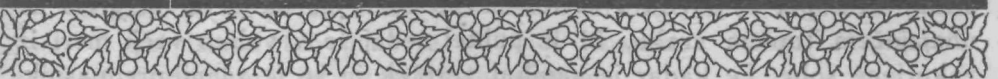
Gori za hišo je bil hrib, v hribu smreke, v smreki pa mlade veverke. Tisti dan so pasli pastirji na planji onstran smrek. Vedeli so za veverke. In so rekli: »Pojdimo in ujemimo mlade veverke!« In so se dvignili in šli, da bi jih ujeli. Eden je pa splezal gor na drevo, pogledal v gnezdo; eno je zgrabil, tri so mu pa ušle. Pa so čakali pastirji, da bi se bile vrnilo veverke v gnezdo. Skakale so po smreki, nazaj v gnezdo pa niso marale. Splezali so še drugi pastirji na smreko, da bi jih bili ujeli. A svobodne veverke so poskakale na drugo smreko in ušle. Iz jeze so hudobni pastirji pokončali gnezdo. Še bi bili razdirali druga gnezda, a k sreči niso vedeli za nobeno več. Tisto veverko pa, ki so jo bili ujeli, so nesli daleč na planjo. Tam so jo natvezili na motvoz in jo priganjali, naj bi bila tekala po planji. Toda prestrašena mladica je kar čepela, v klopčič zvita, in še ganiti se ni upala. Pastirji so rekli: »Spustimo jo, bo rajši poskočila. Uiti nam ne more, nazaj pa več ne zna; kar nas se bo držala.« In so jo res izpustili: motvoz so ji odtvezli, nato pa jo brcnili, češ: »Alo, hodi!« In veverka je poskočila in še in še — kar naenkrat pa je izgubila pastirjem izpred oči; nič več je niso videli...

Ko se je delala noč, je klicala s smreke stara veverka mlade: »Ce-ce! Kje ste? Ce-ce-ce-ce! Čk-čk!« Vse so priskakale v končano gnezdo, le ene ni bilo, tiste, ki so jo bili ujeli pastirji. Majhna je bila, najmanjša, in ni znala domov, pa se je izgubila. Tiste tri pa, ki so se vrnilo, so skakale po vejah, da jih ni zeblo. Zakaj jasna in mrzla je bila noč. Stara je pa tačas pripravila v daljavi v naglici drugo gnezdo, nato pa maličke drugega za drugim prenesla vanje. V novem domku je bilo živalcam toplo, in prav kmalu so trdno zaspale. Le stara ni zatisnila za trenotek očesa; vso noč je iskala in klicala tisto najmanjšo. A ni je našla, ni je priklicala.

Mala izgubljenka je bežala, bežala po planji, ko so jo odtvezli pastirji z vrvice, in pribežala globoko v temni gozd. Tam je begala od

Zgodnje skrbi.

smreke do smreke. Ko pa je začelo solnce zahajati, se je vrnila. Na povratku je pa večkrat obstala in prisluševala, niso li morda blizu hudobni pastirji. Šele, ko se je prepričala, da jih ni, je brzela dalje. Ko se je delala tema, je naglo stekla na visoko smreko ter čakala, morda le pride stara ponjo. A ni je bilo, niti ni slišala njenega klica: »Ce-ce! Kje ste? Kš-kš! Kš-kš!« Storila se je že temna noč. Na smreki ni bilo gnezda; na vso moč je zeblo malo. Ni vedela, kaj naj stori. Naposled se pa vendar ojunaci ter gre dalje; morda se pa le vrne srečno domov?

Tava sirotka izgubljena dolgo, dolgo po gozdu. Kadar zasliši kak šum, kar hajd na smreko. Ko pa zopet vse potihne, si šele upa dalje. Po dolgem, dolgem tavanju se ji naenkrat zazdi, da je prišla na pravo pot. Še malo poskoči, pa prisopiha do visoke smreke. Prav taka je kakor ona, na kateri je bila zgradila stara veverka svoj grad — toplo gnezdo. Mlada pogleda naokoli, povoha . . . Hoj-hoj! — tam v mahu je še ležalo pol lešnikove lupine, ki ji je padla iz gobčka, ko so jo iznenada zgrabile trde in neusmiljene pastirjeve roke. Doma je, rešena je! Samega veselja se prekucne trikrat po zelenem mahu, nato pa veselo zacrci: »Čr-čr! ce-ce! Jaz sem, najmanjša sestra! Mama, pridite pome!«

Nič odgovora! — — —

»Vse že spi! Kar hitro smuknem v topli hramček.« Takó je rekla in zdrčala na smreko. Toda, o groza! Zbito gnezdo se je lovilo zmetano po vejah, o sestricah in o materi pa ni bilo ne duha, ne sluha . . .

Strašno zaveka nesrečna veverka. Gledajoč z vrha smreke na vse strani, zaman kliče na pomoč ljubo mamico, svoje mile sestrice. Dolgo se ne more utolažiti.

Tedaj jo pa začne pretresati mraz; silno jo zazebe. Pa zaprosi toplo solnčece, da bi posvetilo izza gorâ in ji ogrelo mrzli kožušček. V tistem hipu pa zapazi nedaleč od smreke vzhajati solnce. Pa to ni bilo solnce, le lučka v Stankovi sobi. »K solnčku, k toplemu solnčku, čk-čk!« je vzkliknila, ter odskakljala v vas. Ko je skakala že proti oknu, je še vedno mislila, da tam vzhaja solnce. »To je pa čudna smreka! Bom li znala splezati gor po tej beli skorji?« . . . Pa se oprime s krempeljci za skorjo — za beli zid, in malo je zaškrtalo, pa je bila na oknu.

Šipa je bila za palec in pol razbita. Tam in skozi špranjo je puhtela prijetna toplota iz sobe. Veverka se je stisnila k odprtini v kepico in se grela: enkrat na eni strani, enkrat na drugi. Vso noč bi bila takó mirno preždela na oknu. Toda naenkrat je zagrmelo in se potreslo, nato pa so temni oblaki zakrili ljubo solnce: mati so odprli okno ter ga zastrli s temnim predpasnikom.

Kako se je prestrašila mlada veverka nenadnega groma in črnih oblakov! Še dihati se ni upala! Pa kmalu je uvidela, da je bil to prazen strah. In zopet je povita v svitek mirno ždela na oknu ter se grela na uhajajočem toplem zraku, ki je puhtel sedaj še v veliko večji meri iz zakurjene sobe. Le kadar je zapihal vetrček in se je zganil predpasnik,

takó da je pokukalo toplo »solnčece« v tiho noč, je nekaj streslo veverko, da je prestrašena poskočila na drugi konec okna. A kmalu se je tudi temu privadila. In poslej je le sempatja zamigala z dolgima šopastima uhljema ali s košatim repom, sicer pa nemoteno uživala blagodat toplega »solnčka«. Njena živa očka sta kakor dva svetla oglja strmela tja za tistim ljubim »solnčecem« za črnim »oblakom«. Čepela je veverka skoro čisto mirno; le zdajpazdaj se je premaknila nekoliko bliže »solnčku«. In takrat se je, kajpak, zganil tudi črni »oblak«, in Stanko je vprašal: »Mama, kakó je pa to, da se predpasnik giblje?« Toda dolgo ni izpraševal. Tudi mama so bili zagledali tisto kepcó, črno cunjó, v svitek povito. In ko so šli, da bi razgrnili črno cunjó, ali kar je že bilo, in zgrabili, je samo reklo: »Frk, smuk, hop!« in veverka je bila v izbi. Bolni Stanko je dobil živo igračico, ki mu je pridno delala družčino in kratek čas...

(Konec prih.)

POŽIGALEC.

(Povestica.) — Spisal: Bogomilov Srečko.

Peselo so se igrali otroci na vaški trati. Vpili in kričali so, kolikor so jim dopuščala mlada grla.

Ravnokar so napravili sneženega moža. Na glavo so mu postavili star, raztrgan klobuk, oči pa in nos in usta so mu napravili iz črnega oglja. Ko je bil mož narejen in je stal ponosno med mladino, se je začel zanj ljut boj. Vsakdo je hotel biti njegov poglavar.

Najbolj so se rvali ob njem Poljančev Pepe, ki je bil najstarejši, poredni Martinek in sicer pridni Jurček. Martinek je vpil:

»Mož je moj, jaz sem mu prinesel klobuk.«

Jurček pa: »Kdo je pa prinesel oglje? Ali ne jaz?«

Oba pa je prevpil Pepe:

»Mož ni ne tvoj, Martinek, ne tvoj, Jurček, ampak moj! Jaz sem najstarejši.«

To je pa razjezilo Martinka in Jurčka, ki že tako nista bila posebna prijatelja Pepetu. In jela sta ga zmerjati in kričati:

»Požigalec! Požigalec! Čakaj, te že naznanival!

Tedaj je pa vzrojil Pepe. Skočil je k njima in ju jel pretepati in svati, da sta reveža jokala in se zvijala vsled bolečin. Naposled sta pa zapustila trato in stekla v vas, vedno ponavljajoč:

»Požigalec! Požigalec! Te že naznanival!«

Pepe ni vedel, kaj naj stori. Srepa je gledal pred se in stiskal pesti.

Kmalu so se porazgubili tudi ostali otroci. Šli so v gručah proti vasi. V eni izmed teh gruč je bil tudi Kosminov Mihec, Martinkov prijatelj. Spregovoril je z zaničljivim glasom: